

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu I, zastúpeného J, proti žalovanému J, o zaplatenie 97 376,84 Sk s príslušenstvom, na dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 18. januára 2006 č. k. 41 Cob 155/2005-168, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa žalobu o zaplatenie 97 376,84 Sk s príslušenstvom z dôvodu vrátenia provízie zamietol a žalovanému priznal náhradu trov konania vo výške 4865 Sk. Na odvolanie žalobcu odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil a žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobcovi právo na vrátenie provízie nevzniklo v zmysle príslušných ustanovení Obchodného zákonníka o sprostredkovateľskej a mandátnej zmluve a neunesol dôkazné bremeno o tom, podľa akého znenia príručky obchodnej spoločnosti mu vzniklo právo na vrátenie provízie za tie poistné zmluvy, u ktorých nebolo uhradené poistné za prvých 25 mesiacov trvania poistnej zmluvy.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie s návrhom, aby odvolací súd rozsudok odvolacieho a súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnil tým, že súdy oboch stupňov ustálili zmluvný typ z označenia právneho úkonu a nie z obsahu predmetnej zmluvy. Predmetná zmluva, ktorú účastníci označili ako spotrebiteľská a mandátna zmluva, je charakterizovaná prvkom sústavnosti a spíňa všetky

náležitosti zmluvy o obchodnom zastúpení podľa § 652 a nasledujúce Obchodného zákonníka. Podradenie uzavretej zmluvy pod zmluvný typ zodpovedajúci obsahu právneho úkonu má podľa žalobcu rozhodujúci význam pre určenie vecnej príslušnosti súdu a tým aj zákonného sudcu. Keďže prejednávaný spor vznikol z právneho vzťahu medzi obchodným zástupcom a podnikateľom, ktorý obchodného zástupcu poveril, s výnimkou sporov z pracovno-právneho vzťahu, bol na prejednanie a rozhodnutie veci podľa § 9 ods. 3 písm. c/ bod 2 O.s.p. vecne príslušný krajský súd. Podľa žalobcu nesprávnym ustálením vecnej príslušnosti súdu, neprihliadnutím na tento nedostatok počas celého konania, sa mu postupom súdov odňala možnosť konať pred súdom, podľa § 237 písm. f/ O.s.p.

Žalovaný považoval napadnuté rozhodnutia za vecne správne, v dôsledku čoho nie je dovolanie opodstatnené. Uviedol, že navrhoval, aby sa právny vzťah medzi účastníkmi konania spravoval ustanoveniami zmluvy o obchodnom zastúpení, avšak tento návrh žalobca neakceptoval. Návrh zmluvy vypracoval žalobca a žalovaný nemal možnosť jej obsah zmeniť. Vyjadrenia žalobcu z tohto hľadiska považuje za nemorálne. Ďalej poukázal na skutočnosť, že výpoveď žalovaného nepodpísali osoby oprávnené konať za žalobcu a súčasne nebolo v konaní preukázané doručenie výpovede žalovanému.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý konal vo veci ako súd do volací podľa § 10a ods. 1 O.s.p. po zistení, že nie sú splnené podmienky pre podanie dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., dovolanie odmietol.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Podľa § 237 písm. f/ O.s.p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Podľa doterajšej judikatúry odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. treba rozumieť znemožnenie realizácie tých procesných práv, ktoré účastníkovi občianskeho súdneho konania priznáva zákon za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany jeho práv a oprávnených záujmov.

Odňatie možnosti konať pred súdom vidí žalovaný vtom, že vec prejednal a rozhodol vecne nepríslušný súd.

Na konanie v prvom stupni sú zásadne príslušné okresné sudy (§ 9 ods. 1 O.s.p.). Výnimky z uvedenej zásady stanovoval § 9 ods. 2, ods. 3 a ods. 4 O.s.p. v znení účinnom v čase začatia konania. Len v týchto prípadoch bol na konanie príslušný v prvom stupni krajský súd.

V čase začatia konania platilo ustanovenie § 9 ods. 3 písm. j/ O.s.p., podľa ktorého krajské sudy rozhodujú ďalej ako sudy prvého stupňa ako obchodné veci bez zreteľa na to, či účastníci záväzkového vzťahu sú podnikatelia, spory z právnych vzťahov medzi obchodným zástupcom a podnikateľom, ktorý obchodného zástupcu poveril okrem sporov z pracovnoprávneho vzťahu.

Nesporným je, že právny vzťah medzi účastníkmi konania ako podnikateľmi vznikol na základe dvojstranného právneho úkonu - zmluvy. Podľa článku 7 bod 7.1 tejto zmluvy, pokiaľ v zmluve nebolo dohodnuté inak, pre zmluvu platil Obchodný zákonník a § 31 až § 33b Občianskeho zákonníka. V zmysle zmluvy žalovaný bol povinný zabezpečovať sprostredkovanie poisťných zmlúv v prospech žalobcu vo vlastnom mene a na vlastné náklady. V mene žalobcu bol oprávnený konať len na základe plnomocenstva. V zmysle uvedeného predmetný spor nevznikol z právneho vzťahu na základe poverenia, ako to predpokladá ustanovenie § 9 ods. 3 písm. j/ O.s.p., preto bol na konanie vecne príslušný okresný súd podľa sídla žalovaného.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že procesným postupom odvolacieho súdu nebola žalobcovi odňatá možnosť realizácie procesných práv, ktoré mu dáva Občiansky súdny poriadok, preto dovolanie žalobcu s poukazom na § 243b

ods. 4 v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. odmietol.. Žalovanému, ktorý mal v dovolacom konaní úspech, trovy dovolacieho konania nevznikli, v dôsledku čoho mu neboli priznané.

P o u č e n i e: Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 21. novembra 2007

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu